

ΕΛΛΗΝΟΑΥΣΤΡΑΛΟΙ ΠΟΥ ΔΙΑΠΡΕΠΟΥΝ

GEORGE ELLIS: ΑΠΟ ΤΗΝ ΡΟΚ ΣΤΗΝ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑ

Από τον Μότσαρτ έως τον Μάνο Χατζιδάκη

Ο πολυβραβευμένος, ελληνικής καταγωγής, διευθυντής ορχήστρας George Ellis, ερμηνεύει έργα Ελλήνων συνθετών με τη Συμφωνική Ορχήστρα του Ράιντ.

ΚΕΙΜΕΝΟ- ΦΩΤΟΣ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΡΑΜΙΤΙΝΟΣ yiannis.dramitinos@gmail.com

Γεννήθηκε στην Αυστραλία από Έλληνες γονείς που μετανάστευσαν από την Αίγυπτο το 1957. Με την μητέρα του μιλάει ελληνικά. Έχει διευθύνει τη Συμφωνική Ορχήστρα του Σίδνεϊ στην έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων του 2000, την Εθνική Φιλαρμονική Ορχήστρα της Μαλαισίας, τις Συμφωνικές Ορχήστρες του Κουίνσλαντ, της Τασμανίας, της Βικτώρια, της Δυτικής Αυστραλίας.

Ήταν ο βοηθός διευθυντή ορχήστρας στην σημαντική παράσταση της "Τραβιάτα" του Βέρντι στην Λυρική Σκηνή, το περίφημο Opera House. Ανάμεσα στα πολυάριθμα έργα που έχει διευθύνει τα τελευταία χρόνια είναι και το πρώτο κονσέρτο για βιολί του Matthew Hindson, ενός από τους σημαντικότερους σύγχρονους Αυστραλούς συνθέτες της σοβαρής μουσικής. Έξω από τα σύνορα της Αυστραλίας, έχει γοητεύσει με την μπαγκέτα του το απαιτητικό κοινό του κόσμου της κλασικής μουσικής, διευθύνοντας ορχήστρες στο Παρίσι, το Λονδίνο, το Άμστερνταμ, τις Βρυξέλλες, τη Νέα Υόρκη, τη Βοστώνη, την Αθήνα, τη Τζακάρτα. Το ρεπερτόριο του είναι εντυπωσιακό και περιλαμβάνει πέρα από την συμφωνική μουσική, έργα της jazz, του λυρικού θεάτρου, του μουσικού θεάτρου, της ροκ...

Παράλληλα με τους μεγάλους κλασικούς, ο George Ellis έχει διευθύνει και έργα μερικών από τους σημαντικότερους σύγχρονους συνθέτες, όπως του παγκοσμίου φήμης Ουαλού συνθέτη, Karl Jenkins και του σημαντικότερου εν ζωή Αυστραλού συνθέτη, Πίτερ Σκάλθορπ. Ο "Κόσμος" συνάντησε τον George Ellis πριν από τη συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας του Ράιντ και μίλησε μαζί του.

Πως αποφασίσατε να παρουσιάσετε σε συμφωνική μορφή τραγούδια Ελλήνων συνθετών;

Το μέσο που χρησιμοποίησα για να εκφραστώ είναι η Συμφωνική Ορχήστρα. Επικεντρώνομαι στα έργα της δυτικής μουσικής παράδοσης, αυτά δηλαδή με τα οποία είναι εξοικειωμένο το κοινό. Ο Μότσαρτ, ο Μπετόβεν, ο Χάιντν, ο Τσαϊκόφσκι... Παράλληλα, εκτιμώ και αγαπώ την μουσική σημαντικών Ελλήνων συνθετών, όπως ο Θεοδωράκης, ο Χατζιδάκις, ο Ξαρχάκος. Ως διευθυντής της Συμφωνικής Ορχήστρας του Δήμου του Ράιντ, έχω την απόλυτη ελευθερία να επιλέξω τα έργα που θα ερμηνεύσει η ορχήστρα. Στο παρελθόν έχουμε παρουσιάσει έργα Ευρωπαίων συνθετών από την Γερμανία, την Αυστρία και την Ιταλία. Γιατί λοιπόν να μην παρουσιάσουμε και τα έργα των Ελλήνων συνθετών; Έτσι επέλεξα δύο τραγούδια από το Άξιον

Εστί του Μίκυ Θεοδωράκη, τραγούδια του Σταύρου Ξαρχάκου που μου αρέσει ιδιαίτερα, ένα απόσπασμα από το Χαμόγελο της Τζοκόντα του Μάνου Χατζιδάκη, αλλά και τον "Μετανάστη", ένα τραγούδι του Τούρκου συνθέτη Ζουλίφι Λιβανελί που είχε τραγουδήσει η Μαρία Φαραντούρη και άλλοι σημαντικοί Έλληνες τραγουδιστές. Πρέπει να πω, ότι πέρυσι επισκέφτηκα την Αρμενία και γνώρισα την μουσική της παράδοσης. Έτσι, στο δεύτερο μέρος της συναυλίας, η ορχήστρα θα ερμηνεύσει ένα κονσέρτο για πιάνο και ορχήστρα του Arno Babajanian (1921-1983), την "Ηρωική Μπαλάντα", που γράφτηκε το 1950.

Κατά το παρελθόν, έχετε ενορχηστρώσει έργα του Πίτερ Σκάλθορπ. Ποια είναι η γνώμη σας για τη σύγχρονη μουσική και ειδικότερα για τους σύγχρονους Αυστραλούς συνθέτες;

Εκτός από τους μεγάλους συνθέτες των περασμένων αιώνων θεωρώ σημαντικό να παρουσιάζω και το έργο των σύγχρονων. Ένας από τους αγαπημένους μου συνθέτες είναι ο Karl Jenkins (1944). Το πρώτο έργο του Jenkins που άκουσα, το είχε συνθέσει το 1995, υπό αυτήν την έννοια είναι σύγχρονος. Πάντως πρέπει να πω ότι από τους συνθέτες του 20ου και του 21ου αιώνα, αγαπώ περισσότερο εκείνους που έχουν την αίσθηση της μελωδίας, που μπορούν να γράψουν όμορφες μελωδίες. Ο Μάνος Χατζιδάκις είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Ο Σκάλθορπ (1929) επίσης, είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα Αυστραλού που έχει γράψει όμορφες μελωδίες. Αν και κάποιες φορές η αίσθηση της μελωδίας που έχουν οι σύγχρονοι συνθέτες δεν είναι ακριβώς αυτή που ικανοποιεί τις απαιτήσεις μου. Παρά ταύτα, πιστεύω ότι πρέπει να ενθαρρύνουμε τους νέους συνθέτες και τα έργα που γράφονται σήμερα. Ξέρετε, εργαζομαι και για την Συμφωνική Ορχήστρα του Πανεπιστημίου του Σίδνεϊ που προβάλλει κυρίως το έργο νέων συνθετών. Φέτος μάλιστα η ορχήστρα ερμηνεύσει το 1ο κονσέρτο για πιάνο του συνθέτη και πιανίστα Daniel Rojas, που γράφτηκε μόλις πριν από πέντε χρόνια, καθώς και έργα του Matthew Hindson, όπου θεωρείται ένας από τους πιο σημαντικούς Αυστραλούς συνθέτες της γενιάς του. Κλείνοντας, θα ήθελα να προσθέσω ότι το πλεονέκτημα των έργων του παρελθόντος είναι ότι έχουν κερδίσει τη μάχη με το χρόνο. Δεν γνωρίζουμε αν θα συμβεί το ίδιο με τις σύγχρονες συνθέσεις. Αναμφίβολα, γράφονται και έργα υψηλής αισθητικής αξίας, αλλά το αμείλικτο ερώτημα του χρόνου παραμένει ανοι-

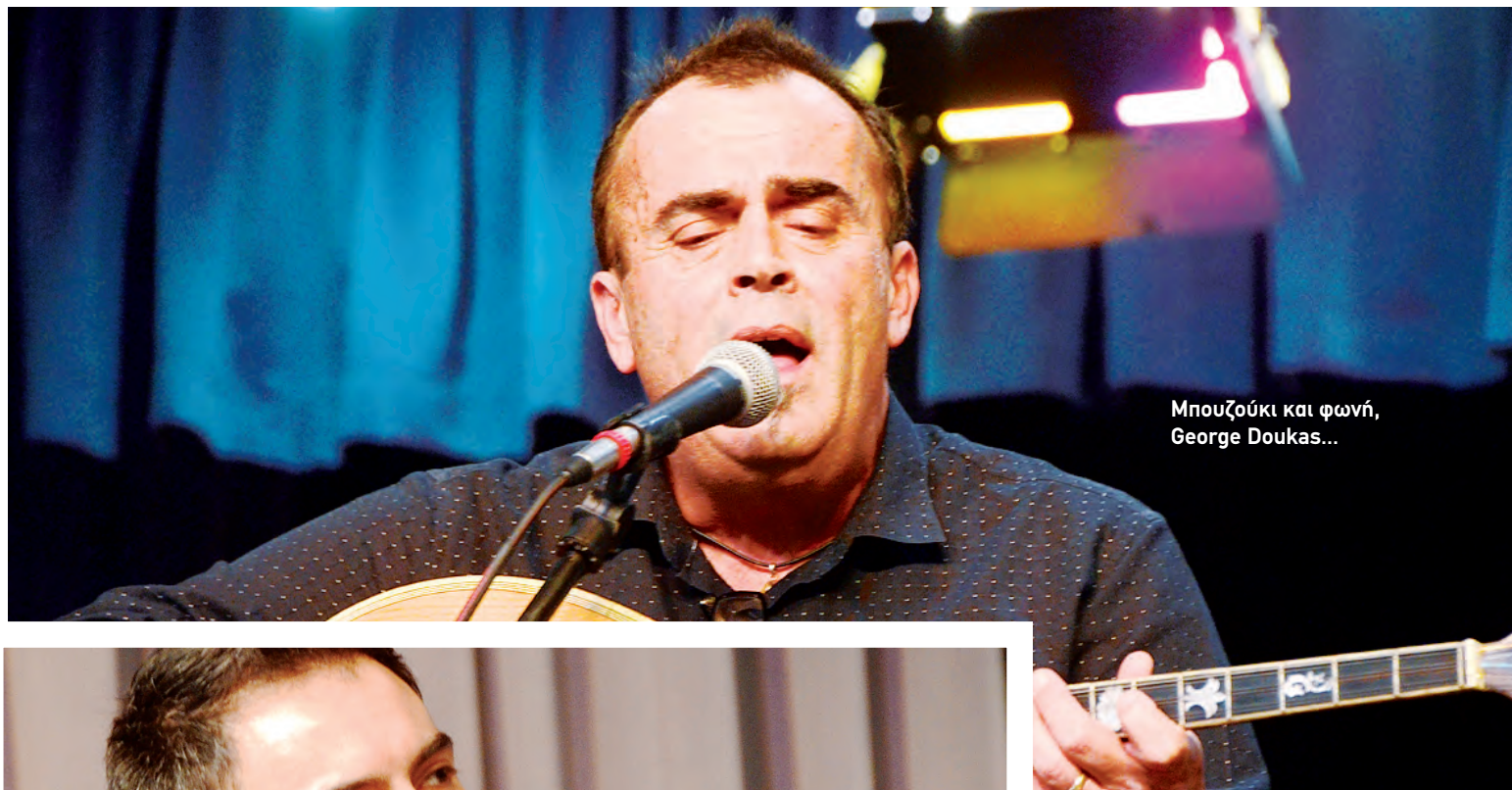

Επί σκηνής

Με την μητέρα του Αλίκη και την κόρη του Brontee

ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΥΝΘΕΤΕΣ

Μπουζούκι και φωνή,
George Doukas...

Ο ελληνικής καταγωγής
σολίστ, Dimitri Calligeros

χτό. Άραγε θα αρέσουν και μετά από 200 χρόνια; Από την άλλη μεριά, φέρτε στο νου σας τα έργα του Μότσαρτ. Τα συνέθεσε τον 18ο αιώνα κι όμως συνεχίζουν να μας συγκινούν.

Έχετε ερμηνεύσει έργα Ελλήνων συνθετών της σοβαρής μουσικής, είτε πρόκειται για τους μεγάλους συνθέτες της Εθνικής Μουσικής Σχολής του 19ου αιώνα, όπως π.χ. ο Μανώλης Καλομοίρης, είτε για μεταγενέστερους, όπως π.χ. οι σημαντικοί και εκτός των εθνικών συνόρων Έλληνες συνθέτες της αβάντι-γκαρνι, Νίκος Σκαλκώτας και Γιάννης Χρήστου;

Οφείλω να ομολογήσω ότι δεν έχω έρθει σε επαφή με αυτό το κομμάτι της ελληνικής μουσικής παράδοσης. Γνωρίζω βέβαια το πρώτο έργο του Νίκου Σκαλκώτα, τους 36 ελληνικούς χορούς, αλλά λυπάμαι που το λέω, δεν είχα την ευκαιρία μέχρι σήμερα να γνωρίσω τους Έλληνες συνθέτες της κλασικής μουσικής και κυρίως αυτούς που βρίσκονται εν ζωή.

Κατά τη διάρκεια της καριέρας σας έχετε ενορχηστρώσει έργα συνθετών της κλασικής μουσικής διατρέχοντας το χρόνο από τον 16ο αιώνα ως τις μέρες μας, αλλά και σημαντικά έργα δημοφιλούς μουσικής με μεγαλύτερη απήχηση στο ευρύτερο κοινό. Θεωρείτε ότι πρόκειται για δύο διαφορετικούς κόσμους, πάντα από τη σκοπιά του δι-

ευθυντή ορχήστρας, ή η μουσική είναι μία; Μεγάλωσα μέσα στον κόσμο της δημοφιλούς μουσικής. Έπαιζα ροκ, τα πρώτα όργανα που έμαθα ήταν η κιθάρα και το πιάνο. Τελειώνοντας το λύκειο ήρθα σε επαφή με την κλασική μουσική και σπούδασα τσέλο στο Κονσερβατόριο. Όπως ξέρετε, διευθύνω κυρίως συμφωνικές ορχήστρες αλλά ταυτοχρόνως έχω ενορχηστρώσει έργα για μπάντες όπως είναι οι Sneaky Sound System, οι Church, ή ο τραγουδιστής της country, John Williamson. Πρόκειται για δύο διαφορετικούς κόσμους, νομίζω, που όμως έχουν κάποιο κοινό σημείο συνάντησης. Πάρτε για παράδειγμα το ένα από τα δύο τραγούδια του Σταύρου Ξαρχάκου που θα ερμηνεύσουμε σήμερα. Το τραγούδι δεν προοριζόταν να αποδοθεί από τα όργανα της συμφωνικής ορχήστρας αλλά σήμερα θα το ακούσουμε σε αυτή τη μορφή και το αποτέλεσμα νομίζω δικαιώνει την παρέμβαση. Βεβαίως ο Τσαϊκόφσκι ή ο Μπετόβεν είναι διαφορετικοί μουσικοί, αλλά η μεταγραφή ενός δημοφιλούς τραγουδιού, η εκτέλεση του, θα έλεγα ότι του προσδίδει μια άλλη διάσταση χάρη στον χρωματικό πλούτο, με τη μουσική έννοια του όρου, των οργάνων της ορχήστρας. Αυτός ο χρωματικός πλούτος, διαφορετικό χρώμα το βιολί, διαφορετικό το τσέλο, το φλάουτο, το τρομπόνι, είναι που διαφοροποιεί την συμφωνική ορχήστρα από την μπάντα, που μάλλον θα τη χαρακτηρίζα μονοχρωματικά. Θα ήθε-

λα επίσης να προσθέσω εδώ ότι παρόλο που μεγάλωσα σε μια ελληνική οικογένεια δεν είχα κάποια ιδιαίτερη επαφή με την ελληνική μουσική παράδοση μέχρι την εποχή των ολυμπιακών αγώνων του Σίδνεϊ το 2000, όπου κλήθηκα να διευθύνω την Συμφωνική Ορχήστρα του Σίδνεϊ και την ελληνική χορωδία Millennium κατά την εκτέλεση του ολυμπιακού ύμνου στην τελετή έναρξης. Εκεί χάρη στη συνάντησή μου με τον George Doukas γνώρισα βαθύτερα τον κόσμο του ελληνικού τραγουδιού. Ήξερα βέβαια συνθέτες όπως ο Μίκης Θεοδωράκης. Ακολούθησε η επίσκεψή μου στην Ελλάδα το 2004 κι εκεί γνώρισα ακόμη καλύτερα την ελληνική λαϊκή μουσική, συνάντησα ερμηνευτές όπως η Μαρία Φαραντούρη και ο Γιώργος Νταλάρας και πραγματικά, η εξερεύνηση αυτού του θαυμαστού νέου κόσμου με γοήτευσε και με απορρόφησε. Να πω με αυτή την ευκαιρία ότι είναι η πρώτη φορά τα τελευταία 8 χρόνια που διευθύνω έργα Ελλήνων συνθετών.

Είχατε επισκεφτεί την Ελλάδα πριν από το 2004; Ποιοι είναι οι δεσμοί σας με την πατρίδα των γονιών σας; Λυπάμαι που το λέω,

αλλά είχα πάει στην Ελλάδα μόνο μια φορά, το 1992, με τους γονείς μου. Οι γονείς μου έχουν γεννηθεί στην Αίγυπτο και μετανάστευσαν στην Αυστραλία το 1956. Μιλώ ελληνικά με τη μητέρα μου...

Πως ανακαλύπτει ένα νεαρό παιδί την κλίση του; Η οικογένεια σας ενθάρρυνε ή υπήρξε διστακτική με τις επιλογές σας;

(ελληνικά) Όταν ήμασταν μικροί εγώ και η αδελφή μου, οι γονείς, μας έγραψαν σε μαθήματα μουσικής. Δεν ξέρω γιατί αλλά μας πήγαν... (συνεχίζει στα αγγλικά) Οι ίδιοι δεν γνώριζαν μουσική αλλά όταν ήρθαν στην Αυστραλία ήθελαν να αποκτήσουμε όλα εκείνα τα εφόδια που θα έκαναν τη ζωή μας πιο όμορφη. Ο αδελφός μου έκανε ήδη πιάνο. Είπα ότι θέλω κι εγώ να κάνω μαθήματα. Άρχισα με πιάνο και κιθάρα. Τα αδέρφια μου μετά από μερικά χρόνια σταμάτησαν. Εγώ συνέχισα. Στο γυμνάσιο δεν σταμάτησα να εξασκούμε, να παίζω σε ροκ μπάντα, να συμμετέχω σε συναυλίες. Μετά το λύκειο και τη διάλυση της μπάντας, στην ηλικία των 19 ετών, πήγα στο πανεπιστήμιο αλλά γρήγορα το εγκατέλειψα και γράφτηκα στο Κονσερβατόριο για να σπουδάσω μουσική. Άρχισα με την κιθάρα, το πιάνο και το τσέλο. Ένα από τα μαθήματα ήταν η διεύθυνση ορχήστρας. Ο καθηγητής μου, βλέποντας τις επιδόσεις μου με προέτρεψε να αφοσιωθώ στην διεύθυνση ορχήστρας και να συνεχίσω τις σπουδές μου, σε ακόμη ανώτερο επίπεδο στην Αμερική. Αυτό έκανα.

θάρα, το πιάνο και το τσέλο. Ένα από τα μαθήματα ήταν η διεύθυνση ορχήστρας. Ο καθηγητής μου, βλέποντας τις επιδόσεις μου με προέτρεψε να αφοσιωθώ στην διεύθυνση ορχήστρας και να συνεχίσω τις σπουδές μου, σε ακόμη ανώτερο επίπεδο στην Αμερική. Αυτό έκανα.

Σας ευχαριστώ.

